

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Auli Mustikkamaa	Suomi.fi	16.06.2022 14:03:24 UTC+03:00
Tapio Hintsala	Suomi.fi	23.06.2022 13:37:35 UTC+03:00
Ulla Lehtikangas	Suomi.fi	16.06.2022 16:23:46 UTC+03:00
Juhani Nevala	Suomi.fi	16.06.2022 15:24:36 UTC+03:00
Aila Mustamo	Suomi.fi	16.06.2022 17:13:17 UTC+03:00
Ahti Törmälä	Suomi.fi	17.06.2022 15:35:27 UTC+03:00
Katja Lassila	Suomi.fi	16.06.2022 14:18:39 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (28 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

YLIVIESKAN KAUPUNGIN
TARKASTUSLAUTAKUNTA
ARVIOINTIKERTOMUS 2021

Sisältö

1.	PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	3
2.	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	4
	2.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano	4
	2.2. Toimintamuodot	5
	2.3. Muu toiminta	5
3.	EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHDYT TOIMENPITEET	6
4.	STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	8
5.	TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	9
	5.1. Sivistyspalvelut	9
	5.1.1. Yleissivistävät koulutuspalvelut	9
	5.1.2. Varhaiskasvatuspalvelut	12
	5.1.3. Nuorisopalvelut	12
	5.1.4. Musiikkiopiston johtokunta	13
	5.1.5. Kansalaisopiston johtokunta	14
	5.2. Hyvinvointipalvelut	15
	5.2.1. Hyvinvointilautakunta	15
	5.2.2. Kirjastopalvelut	15
	5.2.3. Kulttuuripalvelut	16
	5.2.4. Liikuntapalvelut	16
	5.3. Tekniset palvelut	17
	5.4. Hallintopalvelut	18
	5.4.1. Henkilöstökehitys ja -menot	19
	5.4.2. Sairauspoissaolot	19
	5.4.3. Työllisyyden hoito	20
	5.4.4. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	21
	5.5. Konserniin kuuluvien yhteisöjen toiminta	22
	5.5.1. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toiminta	22
	5.5.2. Elinkeinopalvelut	22
	5.5.3. Jokilaaksojen pelastuslaitos	23
	5.5.4. Jätelautakunta	24
6.	TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	24
	6.1. Tilikauden 2021 toteutuminen	24
	6.2. Tuottavuusohjelma ja talouden tasapainottaminen	25
	6.3. Hankinnat ja investoinnit	25
7.	MUUT HAVAINNOT	25
	7.1. Hankkeet	25
8.	TARKASTUSLAUTAKUNNAN KANNANOTTO TILINTARKASTAJAN HAVAINTOIHIN SEKÄ ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE	27
9.	ALLEKIRJOITUKSET	27

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Ylivieskan valtuustokausi 2017–2021 päättyi 31.7.2021. Eduskunnan päätöksellä vuoden 2021 kuntavaalien vaalipäivä siirrettiin sunnuntaille 13.6.2021. Tämän vuoksi vuoden 2021 kuntavaaleissa valittavan valtuuston toimikausi alkoi poikkeuksellisesti 1.8.2021 ja jatkuu 31.5.2025 saakka. Vuoden 2021 alkupuolelta kaupungin toimintaan vaikutti edelleen korona. Uuden omikronmuunnoksen nopea leviäminen asetti edelleen haasteita monille toimialoille.

Keskeisimpiä päätöksiä/muutoksina Ylivieskassa olivat: Hyväksyttiin vihdoinkin asemanseudun kaava, joka on ollut vireillä vuodesta 2003 lähtien. Kaupungin organisaatiossa tehtiin myös kaksi isoa muutosta, kun 1.6. uusi hyvinvoinnin toimiala aloitti toimintansa ja elinkeinopalvelut siirrettiin kaupungin omaksi toiminnaksi. Kaupungin uudistettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje hyväksyttiin ja otettiin käyttöön eri hallintokunnissa, mikä tarkastuslautakunnan näkökulmasta on merkittävää. Rakennushankkeista merkittävimmät Taanilan ja Kaisaniemen koulut valmistuivat, ja ne otettiin käyttöön syksyllä 2021.

Taloudellinen kehitys on ollut arvioita positiivisempi. Vuoden 2021 tilinpäätös oli 4,15 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tuloksen taustalla ovat muun muassa valtion harkinnanvarainen valtionosuus ja koronatuotet sekä verotulojen kasvu. Alijäämää jää katettavaksi 2023 loppuun mennessä vielä 1,0 miljoonaa euroa. Investoinnit ovat lisänneet velkamäärää, joka vuoden 2021 lopussa oli jo lähes 126 miljoonaa ja lainakanta asukasta kohden lähes 8200 euroa. Tulevien investointien tarkka harkinta on välttämätöntä, erityisesti korkoriski huomioiden. Ukrainan sotatilanteen vaikutukset voivat tuoda merkittäviä riskejä maailmanlaajuisesti.

Vuosien 2021–2025 tarkastuslautakunnassa jatkoi 4 aiemmin lautakunnassa toiminutta jäsentä ja uusina jäseninä aloitti 3 henkilöä. Yksi uusista jäsenistä vaihtui vuoden 2022 alkupuolella paikkakunnalta poismuuton vuoksi. Arviointikertomuksesta päätettiin tehdä tiivis ja keskeisiin asioihin paneutuva, johon vaikuttivat alkava valtuustokausi, perehdytys sekä myös allekirjoittaneen käsitäpaturma, jonka vuoksi kirjoittaminen on ollut haasteellista.

Tarkastuslautakunta on arvioinut vuoden 2021 Ylivieskan kaupungin toimintaa ja taloutta. Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina vuonna 2021 olivat sivistystoimi ja sen alaiset toiminnot, työllisyyspalvelut/kuntakokeilu, hankinnat ja kilpailutus, hanketoiminta sekä kaupungin hallinto ja talouden tasapainottaminen. Toimikauden muihin toimintoihin on perehdytty erillisen arviointisuunnitelman mukaisesti. Kuntalain ja kaupungin oman tarkastussäännön velvoittamana olemme paneutuneet kaupunkimme palvelutuotannon tulosten tarkasteluun. Huomiot ja suositukset ovat arviointikertomuksessa korostetusti esillä. Nämä ovat tarkoitettu otettavaksi käsittelyyn sekä kaupunginhallituksessa että hallintokunnissa ja niiden johdosta annetut vastaukset tulee sisällyttää lausuntoon, joka annetaan valtuustolle.

Tarkastuslautakunnan työskentely on ollut keskustelevaa, positiivista ja tutkivaa sekä hyvää arviointitapaa noudattavaa. Lisäksi yhteistyö tilintarkastajien kanssa on ollut pääosin tavoitteellista ja vaikuttavaa. Esitän lämpimät kiitokset kuluneesta vuodesta 2021 tarkastuslautakunnalle, tilintarkastajille, kaupungin henkilöstölle sekä jokaiselle kuullulle henkilölle.

Auli Mustikkamaa
tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toiminnan tarkoitus

Tarkastuslautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi. Halutessaan tarkastuslautakunta voi tehdä lisäksi itsenäisiä arviointikäyntejä valitsemissaan kohteissa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 14:121 §:n mukaan:

1. Valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2. Arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

2.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Voimassa olevan johtosäännön mukaan lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä viisi muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja. Jokaisella rekisteröityneellä valtuustopuolueella on edustus tarkastuslautakunnassa.

Valtuusto on 16.8.2021 valinnut tarkastuslautakunnan valtuustokaudelle 2021–2025. Vuonna 2021 tarkastuslautakunnan kokoonpano on ollut seuraava:

JÄSEN	VARAJÄSEN
Auli Mustikkamaa, pj	Sami Lepistö, 31.1.2022 Arto Marjamaa
Tapio Hintsala, vpj	Sari Pelttari
Juhani Nevala	Maija Huuha
Aila Mustamo	Heikki Autio
Ahti Törmälä	Markku Jylkkä
Heidi Lehtonen, 31.1.2022 Katja Lassila	Pasi Hilli
Ulla Lehtikangas	Margareetta Salo

Tarkastuslautakunnan jäsenet eivät esteellisinä osallistuneet seuraavien lautakuntien toiminnan arviointiin:

- Ulla Lehtikangas; liikuntalautakunnan jäsen (päättymispäivämäärä 31.7.2021)
- Juhani Nevala; Peruspalvelukuntayhtymä Kallion yhtymähallituksen varajäsen, Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy:n hallituksen jäsen ja JEDUn valtuuston jäsen (päättymispäivämäärä 31.7.2021)
- Auli Mustikkamaa; teknisten palveluiden lautakunnan varajäsen (kv 13 § 16.8.2021)
- Aila Mustamo; Kaupunginhallituksen varajäsen (päättymispäivämäärä 31.7.2021) ja teknisten palveluiden lautakunnan varajäsen (kv 13 § 16.8.2021)
- Katja Lassila; kansalaisopiston johtokunnan jäsen
- Tapio Hintsala; Peruspalvelukuntayhtymä Kallion yhtymähallituksen varajäsen

Tarkastuslautakunnan kokoonpano kevät 2022. Kuvassa vas. Aila Mustamo, Katja Lassila, Juhani Nevala, Auli Mustikkamaa (pj), Ulla Lehtikangas ja Ahti Törmälä. Kuvasta puuttuu Tapio Hintsala (vpj).

Ylivieskan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen suorittamisesta valtuuston vuosien 2018–2022 toimikautta vastaavalta ajalta on tehty sopimus TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:n kanssa tarjouksen mukaisilla ehdoilla ja hinnoilla. Päävastuullisena tarkastajana sekä tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut JHT, KHT Marko Paasovaara ja avustava tilintarkastaja Ida Mäkelä TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy.

2.2. Toimintamuodot

Ylivieskan kaupungin tarkastuslautakunta on koontunut tilikauden 2021 aikana tavoitteiden arvioimiseen yhteensä 18 kertaa. Lautakunta kävi vierailuilla Taanilan ja Kaisaniemen kouluilla. Muita kaupungin ja konsernin toimintoja arviointiin lautakunnan kokousten yhteydessä järjestetyissä kuulemistilaisuuksissa. Lautakunta on kokouksissaan kuullut eri hallintokuntien viranhaltijoiden ja lautakuntien katsauksia taloudesta, toiminnasta ja toiminnan kehittämisestä.

Konserniin kuuluvista yhtiöstä kuultiin konsernivalvonnan osalta kaupunginjohtajaa ja tytäryhtiöistä Teollisuuskiinteistöjä, Vuokra-asunnot Oy:tä sekä osakkuusyhteisöistä Kuntien Hetapalveluita. Lisäksi kuultiin kuntayhtymistä Peruspalvelukuntayhtymä Kalliota. Tarkastuslautakunta perustaa vuoden 2021 arviointikertomuksensa edellä mainituissa kuulemistilaisuuksissa ja katselmuksissa tehtyihin havaintoihin, kaupungin toimintakertomukseen sekä valtuuston, hallituksen ja lautakuntien pöytäkirjoihin sekä muuhun

viranhaltijoiden ja työntekijöiden tarkastuslautakunnalle toimittamaan materiaaliin ja kuntalaisilta saatuun palautteeseen.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina vuonna 2021 olivat:

- Sivistystoimi ja sen alaiset toiminnot
- Työllisyyspalvelut/kuntakokeilu
- Hankinnat ja kilpailutus
- Hanketoiminta
- Kaupungin hallinto ja talouden tasapainottaminen

Arviointikertomuksessa painopistealueet on otettu tarkasteltaviksi osana taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden arviointia. Tarkastuslautakunnalle tulleen toiveen mukaisesti myös hyvinvointipalvelut otettiin mukaan arvioinnin painopisteisiin. Tarkastuslautakunta ottaa arvioinnissaan kantaa myös toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen.

2.3. Muu toiminta

Tarkastuslautakunta on osallistunut yhteen tarkastuslautakunnan jäsenille suunnattuun koulutustilaisuuteen. Lisäksi lautakunta kävi vierailuilla Taanilan ja Kaisaniemen kouluilla. Tarkastuslautakunnan tehtävien laajentuessa olemme pyrkineet kehittämään omaa toimintaamme uusia vaatimuksia vastaaviksi. COVID-19 on vaikuttanut myös tarkastuslautakunnan toimintaan. Sähköistä kokoustamista jatkettiin ja osa lautakunnan jäsenistä on edelleen jatkanut osallistumista TEAM:s kautta.

3. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHDYT TOIMENPITEET

Tarkastuslautakunnan edellisen vuoden arviointikertomus ja siihen kirjatut havainnot ja esitykset kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi, Kaupunginvaltuusto 21.06.2021 § 39 ja päätti saattaa ne kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Lauta- ja johtokunnat käsitelivät huomiot ja suositukset ja kaupunginhallitus antoi selvityksen valtuustolle tiedoksi, Kaupunginhallitus 08.11.2021 § 339 ja joka käsiteltiin valtuuston kokouksessa Kaupunginvaltuusto 13.12.2021 § 6. Havaintojen johdosta tehdyt toimenpiteet on merkitty tiedoksi myös tarkastuslautakunnan kokouksessa, Tarkastuslautakunta 23.11.2021 § 134. Tarkastuslautakunta toteaa, että arviointikertomuksessa arvioitavana olevat tiedot perustuvat tarkastuslautakunnalle toimitettuihin tietoihin.

Arvioinnin pääkysymyksenä oli, mitä vaikutuksia tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksessa esittämällä ohjeilla ja suosituksilla on ollut. Vaikutuksia arvioitiin selvittämällä, mihin suositusten mukaisiin toimenpiteisiin toimialoilla on ryhdytty vuonna 2021. Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että tarkastuslautakunnan tehtävänä, kuten myös arvioinnissa tehtyjen huomioiden ja suositusten, on toimia koko kaupungin, mutta erityisesti hallinnon ja johdon tukena.

Tarkastuslautakunnan 2020 arviointikertomuksen suositusten mukaisiin toimenpiteisiin oli kaikilla toimialoilla ryhdytty joko osittain tai kokonaan. Myönteisiä vaikutuksia oli arviointiajankohtana havaittavissa kaikista suosituksista. Teknisen palvelukeskuksen selvityksen mukaan toimintakate tilapalveluissa oli toteutunut talousarviota paremmin. Tältä osin tarkastuslautakunta toteaa, että arviointikertomuksessa arvioitavana olevat tiedot perustuvat tarkastuslautakunnalle toimitettuihin tietoihin.

Kaupunginhallituksen antaman selvityksen perusteella toimenpiteisiin oli ryhdytty lähes kaikkien havaintojen osalta.

STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Tarkastuslautakunta toivoisi, että tavoitteiden asettaminen ja niiden arviointi tulisi selkeämmin linkittää hyväksytyyn kaupunkistrategiaan ja sen sisältämiin mittareihin. Kaupunginhallitus: Strategiassa on päätetty Ylivieskan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategiassa on määritelty myös toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategian toteutumisen seuranta on pyritty parantamaan mittareiden säännöllisellä seurannalla. Valmistelussa asiayhteyttä strategiaan ei ole erityisesti korostettu esimerkiksi päätöstekstien selostusosassa. Merkittävä osa päätöksenteosta on lakisäateistä ja hankalasti yhdistettävissä strategian sisältöön, jolloin välitöntä korrelaatiota mittareihin ei ole. Laajakantoisissa ja harkintaa sisältävissä päätöksissä asian merkitystä strategian kannalta on kuitenkin syytä lisätä.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kuntien yksi tärkeimmistä tehtävistä on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja Ylivieskassa nämä palvelut on järjestetty kattavasti. Tarkastuslautakunta näkee, että Ylivieskassa hyvinvointipalvelut ovat nyt hyvällä tasolla ja palveluille tulee turvata riittävät resurssit, jotta ne voivat toteuttaa lakisäateisiä tehtäviään.

Kaupunginhallitus: Hyvinvointilautakunnan ja hyvinvointijohtajan viran perustamisen myötä Ylivieskan kaupunki on sitoutunut vahvasti hyvinvointipalveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen. Saman lautakunnan alaisuudessa hyvinvointipalveluiden kokonaisuus tulee huomioitua entistä paremmin ja resurssointia on mahdollista tarkastella entistä kattavammin.

KAUPUNGIN HALLINTO

Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä, että muutosten yhteydessä käydään jatkuvaa keskustelua henkilöstön kanssa ja näin parannetaan avoimuutta, vuorovaikutusta ja yhteistyötä. Yhtenäinen ja hyvinvoiva henkilöstö on kaupungin tärkein voimavara.

Kaupunginhallitus: Henkilöstöä koskevissa päätöksissä on nykyisellään pyritty lisäämään yhteistoiminnallisuutta, jotta henkilöstö pääsisi vaikuttamaan asioihin aikaisemmassa vaiheessa. Käytännön juurruttaminen on kesken ja se vaatii aikaa uuden kulttuurin omaksumiselle koko organisaatiossa. Tämä kulttuuri vaatii totuttelua myös henkilöstöltä, sillä osallistavassa valmistelussa henkilöstön on siedettävä keskeneräisten asioiden käsittelyä, jossa vastauksia kaikkiin avoimiin kysymyksiin ei ole. Toisaalta juuri keskeneräisyys mahdollistaa tosiasiallisen vaikuttamisen valmisteluun.

Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sisältää myös ohjeet konserninäkökulmasta. Lisäksi tarkastuslautakunta näkee tärkeänä, että arviot kuntakonsernien merkittävimmistä riskeistä sisällytetään tilinpäätökseen.

Kaupunginhallitus: Keväällä 2021 uudistettua sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeissa on ohjeistus myös konserniyhteisöille ohjeen sitovuudesta: "Konserniyhteisöjen tulee noudattaa tätä ohjetta niiltä osin kuin ohje koskee kyseistä konserniyhteisöä." Merkittävimmät riskit sisällytetään tilinpäätökseen.

KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN TOIMINTA

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että koko kaupungin hanketoiminnan organisointi ja toteutus elinkeinopalveluiden uudelleen järjestelyjen yhteydessä tulisi käynnistää. Tärkeää olisi hyödyntää hankemaailman tarjoamat mahdollisuudet täysipainoisesti.

Kaupunginhallitus: Kaupungin hanketoimintaa on uudistettu perustamalla kaupungin sisäinen hankeryhmä, jonka tehtävä on seurata hankkeiden toteutumista ja käsitellä uusia hankeideoita ennen hakujen käynnistämistä. Hankeryhmä lisää myös tietoisuutta erilaisista rahoitusmahdollisuuksista ja laajentaa hanketoimijoiden yhteistyöverkostoa. Hanketoimintaa tarkasteltaessa on kuitenkin hyvä muistaa, että hankkeiden määrä ei ole

mittari onnistumiselle, vaan hankkeiden vaikuttavuus. Haasteena ei ole rahoituksen saatavuus, vaan hankeideoiden laatu.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että kaupunki suurimpana omistajakuntana seuraisi Kallion talouden toteutumista ja talouden tasapainottamishojelman toimeenpanoa entistä tiiviimmin.

Kaupunginhallitus: Kaupunki on kiinnittänyt huomiota Kallion talousarvion valmisteluun ja käynyt useita neuvotteluita talousarviomäärärahoista. Vuoden 2023 alusta Kallion toiminta siirtyy hyvinvointialueelle, joten kaupungin omistajaohjaus päättyy samalla.

TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä, että kaupungin talouden tervehdyttämistoimenpiteitä tulisi edelleen jatkaa. Poikkeus-tilanne ja siihen liittyvät tuet ja avustukset eivät ole pysyviä.

Kaupunginhallitus: Kaupungin taloustilanne on vaikea ja tasapainottamistoimenpiteitä jatketaan tuottavuusohjelman mukaisesti. Taloustilanne huomioidaan vuoden 2022 talousarvion valmistelussa.

HANKINNAT JA INVESTOINNIT

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että jatkossa lainamäärän kehitystä seurataan tarkasti sekä emokunnan että konsernin osalta. Investointipaineet ovat edelleen suuret, joten investointisuunnitelmaa tulisi tarkastella sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Kaupunginhallitus: Lainamäärää seurataan jatkuvasti. Lainamäärän kasvu selittyy investoinneilla. Ylivieska on kasvava seutukaupunki, mikä aiheuttaa investointipaineita. Vuodelle 2020 investointimääräraha laskettiin seitsemästä miljoonasta eurosta viiteen miljoonaan euroon, mikä vähentää lainanottoa tarvetta, mutta myös kasvattaa korjausvelkaa pitkällä aikavälillä. Investoinnit vaikuttavat myös poistojen kautta kaupungin taseeseen, joten investointitason kasvattaminen aiheuttaa aina vastaavan säästötarpeen.

4. STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen on kuvattu aikaisempiin vuosiin verrattuna nyt hyvin vuoden 2021 toimintakertomuksessa.

Strategisia niin sanottuja alatasen tavoitteita oli asetettu yhteensä 56, joista 19 ei toteutunut tai työ on vielä osin kesken. Toimialat ovat käsitelleet omien alueidensa strategian toteutumisen tavoitteet ja antaneet niistä selvityksen kaupunginhallitukselle ja toimintakertomukseen.

Tarkastuslautakunta ei tässä arviointikertomuksessa toista toimintakertomuksesta ilmeviä tavoitteiden toteutumisia, mutta haluaa

kiinnittää huomiota erityisesti asetettujen tavoitteiden määrään. Esitetäänkö mittarit ylemmällä tasolla vai irrallisina? Lisäksi olisi pohdittava, antaako tavoitteiden toteutumien arviointi selkeän kuvan strategisten tavoitteiden toteutumisesta. Olisiko tarpeen ilmoittaa mittarit havainnollisempina ja keskenään vertailukelpoisina?

Kaupunkistrategian päivitys käynnistyi vuoden 2021 aikana ja valmistunee vuoden 2022 aikana.

Tavoitteiden asettamisessa tulisi jatkossa huomioida mittarikokonaisuudet sekä mittareiden määrä ja havainnollisuus.

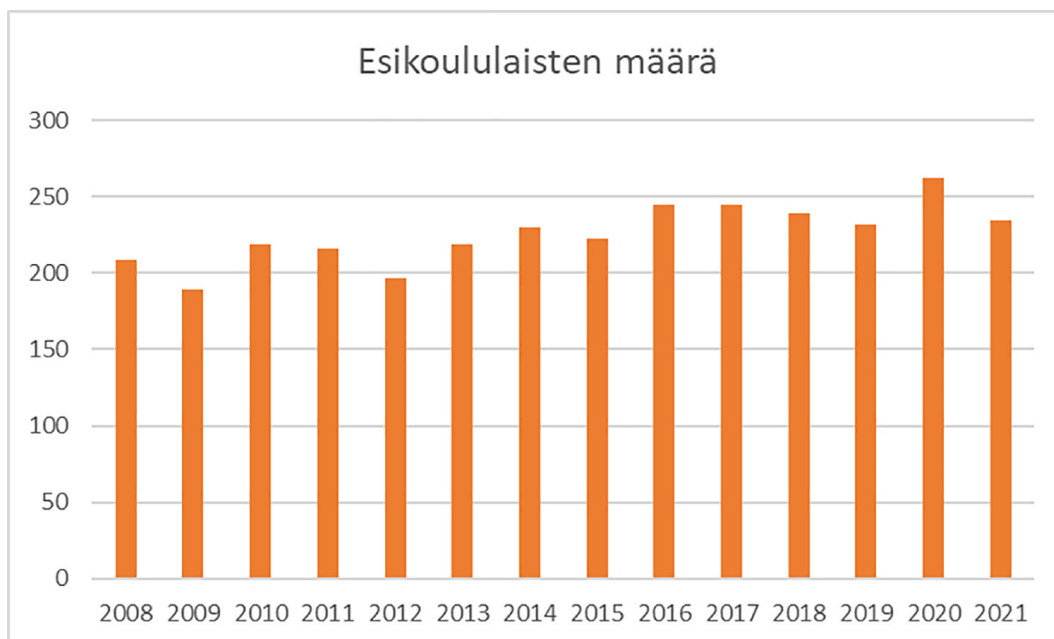
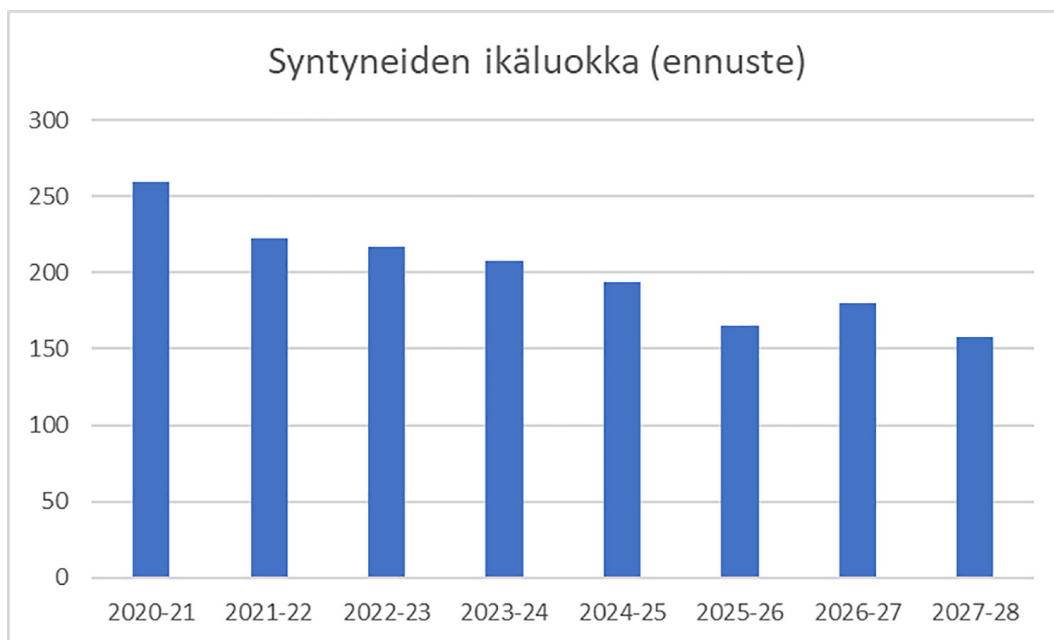

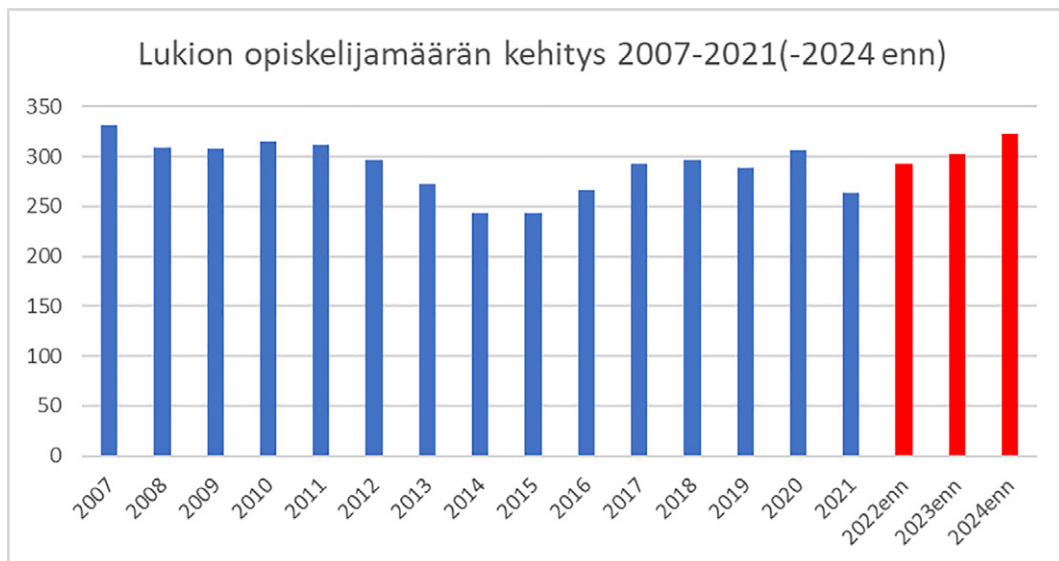
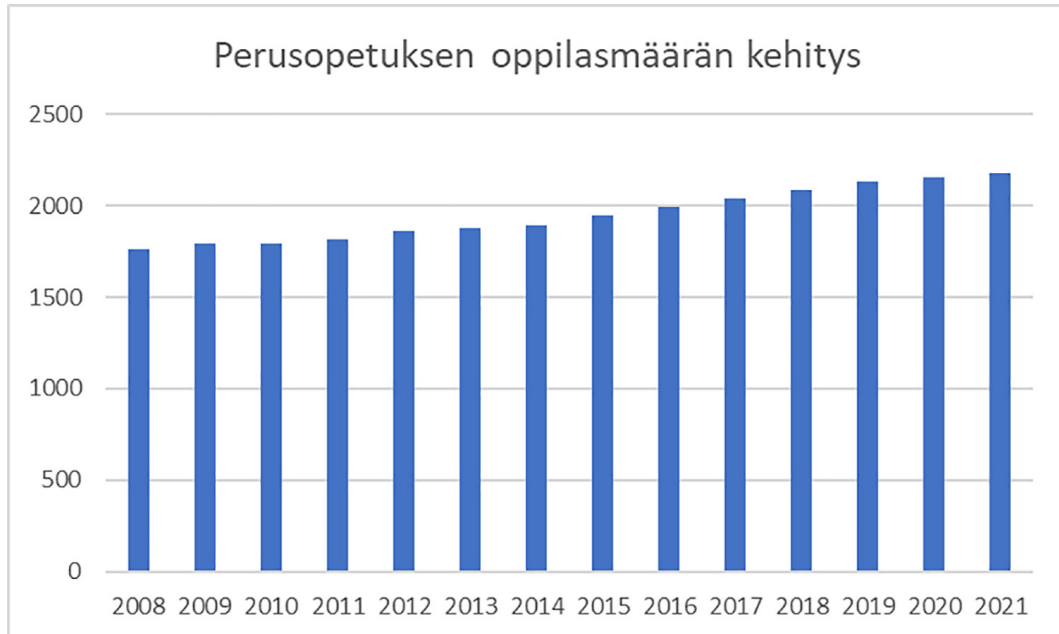
5. TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

5.1 Sivistyspalvelut

5.1.1 Yleissivistävät koulutuspalvelut

Yleissivistävä koulutus on edelleen painunut koronaongelman kanssa. Lisäksi samaan aikaan valmistui kaksi merkittävää kouluinvestointia perusopetukseen syyslukukauden 2021 alusta: uusi Taanilan yhtenäiskoulu ja Kaisaniemen koulun uudisrakennus. Väestö- ja väestörakenteen kehitys kuitenkin jo kertoo, että pidemmällä aikavälillä koulunsa aloittavien ikäluokka myös Ylivieskassa pienenee, mutta sillä ei vielä ole vaikutusta esimerkiksi tilatarpeeseen. Pidemmän aikavälin suunnitelmissa asia tulee ottaa huomioon.

Koronapandemia aiheutti edelleen koko henkilökunnalle suuria haasteita, ja etäopetukseen siirtymiset olivat työläitä. Jää seuraaville vuosille ratkaistavaksi, jäikö koronapandemian ajalta erityistä koulutusvajetta ja miten sitä joudutaan paikkaamaan tulevaisuudessa.

Poikkeuksellisten olojen aiheuttamien ongelmien ratkaisemiseen paneuduttiin eri toimenpitein, joita olivat muun muassa Nepsy-toimintamalli ja Sivsote-hanke eli sivistyspalveluiden ja PPKY Kallion yhteistyöhanke. Tarkastuslautakunnan mielestä ne ovat olleet oikean suuntaisia ja antavat mahdollisuuden ongelmien hal-

lintaan. Lautakunta näkee tarpeellisena, että niiden tuloksista raportoidaan riittävästi myös päättäjille.

Syyskauden alusta oppivelvollisuus laajeni kattamaan toisen asteen, asiaan liittyvät vastuut Ylivieskan kaupungin kannalta määriteltiin keväällä 2021.

Positiivisena seikkana on huomioitava, että perusopetuksen budjetointitarkkuus on aikaisemmista vuosista merkittävästi parantunut ja muun muassa lisätalousmäärärahan myöntämistarve on pienentynyt.

Numerolliset toteumat on kirjattu tilinpäätöstiedoissa riittävästi. Kaupunki on myös investointien myötä pystynyt luopumaan väistötiloista Vähäkankaan koulua lukuun ottamatta.

Uusien koulujen valmistuttua tarkastuslautakunta pitää tarpeellisena, että jatkossa tasavertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden näkökulmasta resurssien riittävyyttä arvioidaan koulujen välillä. Uusilla kouluilla on käytettävissä uudet laitteet, välineet ja tarvikkeet. Tasapuolisuuden näkökulmasta riittävien määrärahojen kohdentaminen ja lisääminen myös muille kouluille olisi tarpeen ottaa tarkasteluun.

Sivistyspalvelujen toimialalla riskiarviossa oli havaittu useita joko kohtalaisia tai suuria kehittämistarpeita. Ikäluokkien pienenemisen ja väestörakenteen muutosten arvioitiin vaikuttavan palveluiden kysyntään ja järjestämistar-

peeseen, mihin tulee jatkossa pystyä reagoimaan riittävästi. Osaavan työvoiman saanti ja työntekijöiden pysyminen on sekä kaupungin että tämän alueen yhteinen haaste. Avainhenkilöiden varajärjestelyt ovat osittain puutteelliset.

Koulutuksen alueellinen saatavuus ja sen turvaaminen on jatkossa erityisen tärkeää. Sen avulla on mahdollista varmistaa osaavan työvoiman saanti. Lisäksi sivistystoimialalla nähtiin kehittämistarpeita muun muassa hyvinvointialueen ja kaupungin toimintojen rajapintojen toimintaan/toimivuuden varmistamiseen, tietohallintoon, henkilöstön jaksamiseen, riittäviin resursseihin sekä turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä.

Uusien koulujen valmistuttua tarkastuslautakunta pitää tarpeellisena, että jatkossa tasavertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden näkökulmasta resurssien riittävyyttä arvioidaan koulujen välillä.

5.1.2 Varhaiskasvatuspalvelut

Koronapandemia on aiheuttanut edelleen lisähaasteita päiväkodeille, mutta siitä huolimatta laadukasta varhaiskasvatusta on pystytty tarjoamaan perheille jokseenkin normaalisti. Varhaiskasvatuksessa on panostettu henkilöstön hyvinvointiin, ja sairauspoissaolot ovat pandemiasta huolimatta vähentyneet. Päivähoidossa olevien lasten määrä on edelleen noussut. Myös esikoululaisista entistä useampi osallistuu varhaiskasvatukseen päiväkodeissa koulujen esikouluryhmien asemesta. Ikäluokkien pieneneminen ei vielä näy varhaiskasvatuksessa, mutta jatkossa toimintaa joudutaan sopeuttamaan lapsimäärän vähenemisen mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen lapsikohtaiset kustannukset ovat vuoteen 2020 verrattuna nousseet 1285 eurolla, mihin tärkein syy on lasten siirtyminen kotihoidosta päiväkodeihin. Varhaiskasvatuskerhojen kustannukset ovat pienempiä kuin päiväkotihoidon, mistä syystä asiakasmaksut on poistettu varhaiskasvatuskerhoista.

1.8.2021 voimaan tullut varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki alensi päivähoidon asiakasmaksuja ja nosti palvelusetelin kuntasuutta. Asiakasmaksukertymän aleneminen merkitsi kaupungille noin 315 000 euron lisäkustannuksia, jotka valtio on luvannut korvata kasvattamalla vastaavasti valtionosuuksia. Lapsikohtaisten kulujen noususta huolimatta varhaiskasvatuksen taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Toiminnan tuotot ylittivät talousarvion ja kulut vastaavasti jäivät arvioitua pienemmiksi. Tilinpäätöksessä toimintakate alitti talousarvion noin 325 000 eurolla.

Vuonna 2021 valmistui Simonpuiston päiväkodin laajennus ja peruskorjaus. Simonpuiston päiväkodissa aloitti kolme uutta ryhmää, mikä vähensi yksityisen päivähoidon tarvetta. Vuoden aikana keskimäärin 41 % päiväkotipaikoista oli palvelusetelillä yksityisissä päiväkodeissa. Lapsiperheiden matalan kynnyksen toimintamuotona aloitti Mannerheimin Lastensuojeluliiton PerhePesä.

5.1.3 Nuorisopalvelut

Vuosi 2021 oli kokonainen koronavuosi, nopeat muutokset ja asetukset värjäsivät vuoden toimintaa. Kävijämäärät ja toiminnan mahdollisuudet vaihtelivat suuresti. Tilanne pakotti sopeuttamaan toimintoja ja kehittämään uusia toimintamuotoja, joille on käyttöä pandemian jälkeenkin. Nuorten elämän haasteet ovat kasvaneet ja tulevaisuudenusko on heikentynyt. Tarve kohdata aikuinen jatkui vahvana.

Nuorisotoimella on jo pitkään ollut tavoitteena sijoittaa toiminnat saman katon alle. Tällä hetkellä toiminnat ovat jakautuneet kolmeen eri osoitteeseen: Nuorisotila Sputnik Virastokadulla, toimistotilat Rautatienkadulla ja Jelppiverkko/Ohjaamo Juurikoskenkadulla, loppuvuonna Nivanpellossa. Kesällä tehtiin kuitenkin esisopimus Rautatiekatu 3:n tiloista (Kuntien Hetapalvelut Oy:n tilat) teknisten palveluiden lautakunnan kokouksessa 22.8.2021, §8. Tämä sijoittaisi kaikki toiminnot saman katon alle ja samalla voitaisiin luopua nuorisotiloista, joiden ylläpito on todettu rakennusteknisesti erittäin haastavaksi. Toiminnalliselta kannalta uudet saman katon alla olevat tilat järkevöittäisivät resurssienhallintaa ja toiminnan tehostamista. Uusiin tiloihin päästäneen muuttamaan loppuvuoden 2022 aikana.

Nuorisopalvelut ovat järjestäneet haasteista huolimatta monipuolista toimintaa. Nuorisotalotalo Sputnikissa on järjestetty mm. kerho- ja pelitoimintaa sekä Pakohuonetoimintoja. Lisäksi nuorisopalvelut ovat järjestäneet loma-aikaisia leirejä, tapahtumia ja matkoja. Nuorisopalveluihin on kuulunut hankkeina Jelppiverkko yksilövalmennus ja -etsivä työ, kerhotoiminta Säpinää sukkiin, European Solidarity Corps -vapaaehtoispalvelu, ESC solidaarisuusprojekti Yhessä sekä koulunuorisotyö Kuulu.

Nuorisopalvelut ovat ottaneet käyttöön opinäytetyönä tehdyn Lasten ja nuorten harrasteoppaan vuosille 2021–2022. Opas oli tilaustyö Ylivieskan kaupungin nuorisopalveluilta. Lasten ja nuorten harrasteoppaan tar-

koituksena on jakaa tietoa alueella olevista harrastusmahdollisuuksista mahdollisimman laajasti kaikille lapsille, nuorille ja heidän vanhemmilleen. Pyrkimyksenä on tarjota lapsille ja nuorille mahdollisuus löytää mielekäs, monipuolinen, mukava ja turvallinen harrastus, joka voisi jatkua vuosia eteenpäin. Lisäksi nuorisopalveluiden internetsivut tarjoavat monipuolisesti ja kattavasti tietoa lasten ja nuorten palveluista.

Koronan vuoksi toteutumatta jääneestä toiminnasta ja edelliseltä vuodelta samasta syystä siirretyistä avustuksista johtuen taloudellinen tulos oli positiivinen. Rahallisesti toi-

minnassa syntyi säästöjä, mutta toiminnallisesti vuosi oli erittäin raskas lasten ja nuorten parissa toimiville. Huomioitavaa on, että nuorisopalvelut pystyvät toteuttamaan toimintaa huomattavasti koko maata ja Pohjois-Pohjanmaata pienemmillä nettokäyttömenoilla.

Strategiset tavoitteet eivät täyttyneet täysin. Lasten ja nuorten tapaamiset olivat kevään 2021 aikana lähinnä verkossa. Syksyllä tilanne parani. Joulukuun alusta astuivat uudet rajoitukset ja sulkutoiminnot taas voimaan. Toiminta siirtyi jälleen etätoiminnaksi. Suunniteltua Lasten Parlamentin toimintaa ei pystytty aloittamaan vuoden 2021 aikana.

Ylivieska	Pohjois-Pohjanmaa	Koko maa
Asukasluku 15304	Asukasluku 413 830	Asukasluku 5 492 406
0-28-vuotiaiden määrä 5 738 (37,5 %)	0-28-vuotiaiden määrä 151 339 (36,6%)	0-28-vuotiaiden määrä 1 735 265 (31,6%)
Nuorisotoimen nettokäyttömenot 366 120 € (0.37 %)	Nuorisotoimen nettokäyttömenot 14,19 milj. € (0.56 %)	Nuorisotoimen nettokäyttömenot 188,40 milj. € (0.58 %)
Nuorisotoimen nettokäyttömenot / nuori 64€	Nuorisotoimen nettokäyttömenot / nuori 94€	Nuorisotoimen nettokäyttömenot / nuori 109 €
Arvio koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevista 15-28-v. 203 – 338 (8 – 13,4%)	Arvio koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevista 15-28-v. 6 002 – 9 999 (8,2 – 13,6%)	Arvio koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevista 15-28-v. 65 071 – 108407 (7,4 – 12,3 %)

OPM, Nuorisotilastot 2020

5.1.4 Musiikkiopiston johtokunta

Ylivieskan seudun musiikkiopisto antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista musiikin perusopetusta. Se toimii Ylivieskan lisäksi sopimuskuunnissa, joita ovat Alavieska, Kalajoki, Pyhäjoki, Reisjärvi ja Sievi.

Koronapandemian aiheuttamien kokoontumisrajoitusten vuoksi osa vuoden 2021 opetuksesta jouduttiin toteuttamaan osittain etäopetuksena ja suunniteltuja konsertteja jouduttiin perumaan. Pandemiasta huolimatta toiminnan tavoitteet toteutuivat, ja kaikki oppilaspaikat täytettiin. Myös opetustunteja toteutettiin enemmän kuin talousarviossa.

Musiikin perus- ja syventävissä opinnoissa opiskeli 378 lasta ja nuorta. Musiikkileikkikouluun ja soitinvalmennukseen osallistui 321 lasta. Huomioitavaa on, että myös aikuisopiskelijoilla on mahdollisuus hakeutua musiik-

kiopistoon. Todistuksen saaneiden määrä on 38. Oppilaat kokivat soittotunnit tärkeiksi koronarajoitusten aikana, joskin yhteissoittomahdollisuuksien puuttuminen saattoi vaikuttaa motivaatioon.

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat varsin hyvin. Toiminnan tuotot olivat 87,8 % ja kulut 93,1 %.

Musiikkiopisto on onnistunut opettajien rekrytoinneissa, ja soitonopettajat ovat ammattitaitoisia.

Koronan aiheuttamat erityisjärjestelyt, uusien ohjelmistojen käyttöönotto ja TOPAKE-projekti ovat kuormittaneet henkilökuntaa. Hallinto- ja henkilöstö on kokenut, ettei vuorovaikutus ja viestintä ole ollut riittävää projektia toteutettaessa.

Korona ei ole vaikuttanut musiikkiopiston hakijamääriin. Ylivieskalaisten osuutta aloituspaikoista alennettiin 1990-luvulla laman vuoksi, eikä paikkamäärää ole sittemmin nostettu, vaikka kaupungin väkiluku on kasvanut. Musiikkiopistoon hakee vuosittain huomattavasti enemmän opiskelijoita kuin paikoille pystytään ottamaan. Musiikkiharrastus edis-

tää monipuolisesti hyvinvointia, joten etenkin lapsia ja nuoria kuormittaneen koronapandemian jälkeen olisi tarpeen harkita Ylivieskan aloituspaikkojen määrän kasvattamista. Valtionosuuteen oppilasmäärän nosto ei vaikuttaisi. Vähävaraisten on mahdollista opiskella vapaaoppilaina, ja tästä mahdollisuudesta olisi syytä tiedottaa nykyistä aktiivisemmin.

Musiikkiharrastus edistää monipuolisesti hyvinvointia, joten etenkin lapsia ja nuoria kuormittaneen koronapandemian jälkeen olisi tarpeen harkita Ylivieskan aloituspaikkojen määrän kasvattamista.

5.1.5 Kansalaisopiston johtokunta

Kansalaisopisto on oppilaitos ja sen toiminta-alueena ovat Ylivieskan kaupunki sekä Alavieskan ja Sievin kunnat. Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taidede- ja taitoaineet, tietotekniikka sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää musiikin opetusta sekä kuvataiteen, teatteri-ilmaisun, sanataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta. Lisäksi opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille.

Toiminnallisten tavoitteiden osalta vuonna 2021 toimintaa rajoitti merkittävästi koronan omikronmuunnoksen leviäminen, mikä vaikutti erityisesti henkilöstön työmäärään. Lähiopetuksen osalta oli vahvat rajoitustoimet ja osa kursseista jouduttiin siirtämään tai ryhmäkojoja pienentämään. Myös perumisia kursseille jo ilmoittautuneilta tuli paljon. Etäopetus ja etätyö niin kurssien kuin toimistopalvelujen osalta onnistui kuitenkin hyvin. Osa kursseista jouduttiin perumaan tilapuutteen vuoksi, kun Kaisaniemen koulun kädentaitojen rakennuksen remontti aloitettiin eikä tilalle löydetty uusia tiloja. Kurssien järjestäminen koronarajoitteet huomioiden aiheutti haasteita pienten tilojen vuoksi, minkä vuoksi esimerkiksi ryhmäkojoja jouduttiin pienentämään. Näissä tilanteissa opiskelijamäärän karsinnassa käytettiin perusteena ilmoittautumisjärjestystä.

Puhtaanapito kurssitiloissa oli haasteellista, koska siivouspalvelut eivät kyenneet toteuttamaan tilojen tehostettua puhtaanapitoa Opetushallituksen edellyttämällä tavalla. Henkilökunta toimikin puhtaanapidossa huolellisesti ja aktiivisesti.

Kansalaisopiston opetusvälineistössä on havaittu puutteita ja osa välineistöstä on hyvin vanhoja. Etäopetusvälineistö on puuttunut täysin, minkä vuoksi opettajilla on ollut käytössä omat välineet.

Ajantasaisen tiedottamisen puutteet kriisiaikana asettivat erityisiä haasteita toiminnan järjestämiselle. Päätökset ja tiedotukset muutoksista tulivat liian usein myöhässä ja se aiheutti haasteita tiedon välittämiseen ajoissa opettajille ja opiskelijoille. Tämän havaittiin vaikuttaneen opettajien siirtymisiin toisiin tehtäviin. Vaikutus näkynee arvion mukaan rekrytointihaasteina myös tulevaisuudessa. Uusien ohjelmistojen käyttöönotot työllistivät vuoden aikana henkilöstöä merkittävästi. Henkilöstön osalta rankka vuosi näkyi myös sairauspoissaolojen kasvuna.

Strategiset tavoitteet Kansalaisopiston osalta saavutettiin pääosin. Riskien arvioinnissa kehittämistarpeita havaittiin useissa kohdissa. Suuria kehittämistarpeita havaittiin asiakasnäkökulman huomioimisessa sekä osaavan työvoiman saatavuudessa ja pitovoimassa.

Riskiarvion mukaan kaupungin olisi huolehdittava työntäjän kuvasta sekä huomioitava kannustava, joustava ja palkitseva henkilöstöpolitiikka. Kehittämistarpeita nähtiin myös riittävissä ja laadukkaassa koulutuksessa erityisesti tietoturvallisuuteen, uusien ohjelmistojen sekä sähköisen arkiston käyttöön liittyen.

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat varsin hyvin, vaikka talousarvion mukaiset toiminta-

tuotot toteutuivat 52,1 %. Toimintakulut olivat 82,0 %. Opiskelijamäärä ja opetustunnit eivät ihan toteutuneet talousarvion mukaisesti, mutta huomattavaa on, että netto-opiskelijamäärä kasvoi vuoteen 2020 verrattuna 544 henkilöllä.

Kansalaisopiston osalta kehittämistarpeita havaittiin muun muassa tiedottamisessa, osaavan työvoiman saatavuudessa ja pitovoimassa sekä koulutustarpeissa. Tarkastuslautakunta pitää tarpeellisena, että jatkossa kiinnitetään huomiota edellä mainittuihin asioihin, jotta esimerkiksi rekrytointihaasteet eivät kuormita tulevaisuudessa kohtuuttomasti.

5.2 Hyvinvointipalvelut

5.2.1 Hyvinvointilautakunta

Kaupungin talouden tasapainottamisen yhtenä toimenpiteenä nousi esille lautakuntarakenteen tarkastelu hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien toimialojen osalta. Vuonna 2021 Ylivieskan kaupungissa toteutettiin organisaatiouudistus. Hyvinvointipalvelut organisoituivat omaksi hyvinvoinnin toimialakseen ja yhden lautakunnan alaisuuteen. Hyvinvointilautakunta, jonka alaisuuteen sisällytettiin kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja kuntalaispalvelut, aloitti toimintansa uuden valtuustokauden alkaessa ja kaupunkimme ensimmäinen hyvinvointijohtaja aloitti työnsä elokuussa 2021.

5.2.2 Kirjastopalvelut

Kirjastopalveluita tarjottiin pääkirjastossa ja kirjastoautossa lähes normaalein aukioloajoin, vaikka koronapandemia vaikutti edelleen edellisen vuoden tapaan. Oheistapahtumia, ryhmäkäyntejä ja kirjastossa oleskelua jouduttiin rajoittamaan. Myös lehtisalin oma-toimikäyttö suljettiin muutamaksi kuukaudeksi. Lainausten määrä lisääntyi 7 % edellisvuodesta. Pandemiaa edeltävään tasoon ei kuitenkaan päästy. Neljännes lainauksista tehtiin kirjastoautosta, jossa tehdyt lainaukset kasvoivat 15 %.

Ylivieskan kirjaston 50-vuotisjuhlavuoden kunniaksi järjestettiin näyttely ja ulkoilmakonsertti sekä muita matalan kynnyksen tapahtumia. Pandemian takia perinteisten kirjavinkkauksien ja tapahtumien sijaan julkaistiin videokirjavinkkejä ja kouluille järjestettiin virtuaalisia kirjailijavierailuja. Näillä toimilla tavoitettiin hyvin asiakkaita ja saatiin edistettyä lukuharrastusta. Työpisteiden kalusteiden uusimisella parannettiin niin asiakkaiden kuin henkilökunnan työskentelyolosuhteita. Ylivieskan näköiset kirjastopalvelut -hanke mahdollisti kaupunkilaisten osallistamisen tulevien kirjastotilojen ja palveluiden ideoimiseen asiakaskyselyllä ja -raadilla. Kuntavaaliehdokkaille järjestettiin vaalitenti, jossa käsiteltiin muun muassa kirjaston tilatarpeita. Tallenne keräsi jopa 1400 katsojaa.

Henkilökunnan määrä pysyi ennallaan ja etäkoulutusten ansiosta henkilökunnan täydennyskoulutukset pystyttiin toteuttamaan edellisvuotta paremmin. Yhteistyö naapurikuntien kirjastojen kanssa toteutui suunnitellusti. Tiekö- ja Kiri-kirjastot, Reisjärven kirjaston aineistokannat, asiakasrekisterit ja verkkokirjasto yhdistyivät toukokuussa yhdeksi Joki-kirjastoryhmäksi. Yhdistymisen ansiosta yhteiset käytänteet paransivat aineiston saatavuutta

ja kokoelmien tehokasta käyttöä sekä alueen asukkaiden tasa-arvoa. Digitaalisen aineiston saatavuuteen panostettiin ja eKirjasto tarjosi laajemman valikoiman e-aineistoja. Kirjastossa tarjottiin myös digitukea. Talousarvio pysyi sille asetetuissa raameissa.

Riskien arvioinnissa havaittiin riskeinä asukaslukuun perustuva maksuosuuden nousu, kirjaston vanhat tilat, ikääntyvä kirjastoauto, henkilöstöresurssit, ilkeältä kirjaston omatoimialissa, vaaratilanteet asiakaskontakteissa, kirjastojärjestelmän tietosuojat ja pandemiat.

5.2.3 Kulttuuripalvelut

Kulttuuri edistää hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Kulttuuripalvelut koostuvat Kulttuurikeskus Akustiikan toiminnasta, museotoiminnasta, muusta kulttuuritoiminnasta ja matkailusta. Kuntien lakisääteinen toiminta tukee ja edistää kulttuurielämää ja kulttuurikasvatusta, sen saavutettavuutta ja osallisuutta. Myös kulttuuripalveluissa pandemia rajoitti toimintaa edellisvuoden tapaan ja tulovirran menetys pandemian vuoksi oli suuri.

Kulttuurikeskus Akustiikan konserttitoiminta oli kevätkauden 2021 suljettuna koronarajoitusten vuoksi. Syyskausi käynnistyi hiljalleen ja muutamat konsertit ja seminaarit ehdittiin toteuttaa, kunnes marraskuussa pandemiatilanne rajoitti toimintaa jälleen. Konsertit muuttuivat väliajattomiksi ja koronapassi otettiin käyttöön. Kokous- ja koulutustilaisuuksia jouduttiin perumaan loppuvuodesta. Kaiken kaikkiaan konsertteja, koulutuksia, messuja ym. tilaisuuksia pystyttiin toteuttamaan 2021 aikana yhteensä 369 tapahtumaa. Kulttuurikeskus Akustiikan tukipalveluita kehitettiin saavutettaviin etäpalveluihin sekä laadullisia toimintoja kehitettiin ja tarkennettiin entisestään.

Kesäkausi toteutettiin Museotoiminnan osalta täysin ja matalan kynnyksen vapaapääyksiä tapahtumia oli kaikkiaan 15, joista 80 % toteutettiin ulkoilmatapahtumina. Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestetyt konsertit, yhteislaulutilaisuudet, yhdistys- ja järjestö-

tapahtumat yms. saavuttivat yhteensä 5000 ihmistä. Kolmena iltana järjestetty Valotaide-tapahtuma Puuhkala Loistaa keräsi huikeat 6000 kävijää.

Kuntalaisille toteutetussa nettikyselyssä saatiin arvokasta tietoa ja toiveita, koskien lakisääteisiä kulttuuripalveluita ja tapahtumia.

Vaikka tulovirran menetys pandemian vuoksi oli suuri, toimintojen sopeuttamisella kulttuuripalveluiden netto-% muodostui 99,5 % ja lopullinen 108,8 % toteutuma johtui vuodelle 2022 ennakkoon ostettujen lippujen tuloista. Lisäksi toteumaan vaikutti hankevarojen siirto vuoden 2021 budjetista 2022 talousarvion puolelle.

Riskien arvioinnissa havaittiin riskeinä muun muassa tapaturmariski, kilpailukyvyyn heikkeneminen, vaaratilanteet asiakaskontakteissa, työturvallisuus, henkilöstöresurssit ja pandemiatilanne.

5.2.4 Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

1. Järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen.
2. Tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoimintaa.
3. Rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Liikuntapalvelut siirtyivät uuden hyvinvointilautakunnan alle syksyllä 2021. Merkittävimmät painopisteet ovat matalankynnyksen toiminnan järjestämisessä ja kehittämisessä. Covid-19 pandemia vaikeutti osaltaan huomattavasti palvelujen tarjoamista. Kaikki liikuntapaikat uimahallia lukuun ottamatta suljettiin 1.1.–15.4. väliseksi ajaksi. Ainoastaan SM- ja kilpatason urheilijoiden harjoittelu sekä alle 18-vuotiaiden ryhmäliikunta sallittiin. Uimahalli oli suljettuna 1.1.–18.1.2021 välisen ajan. Alati muuttuvat suositukset ja rajoituk-

set vaikeuttivat toiminnan ylläpitoa (ryhmäkoot, ikärajat). Uusi täyssulku jouduttiin koronan vuoksi toteuttamaan 23.12.–31.12.2021.

Ylivieskan kaupunki tarjoaa mittavat ja kattavat sisä- ja ulkoliikunnan mahdollisuudet. Myös toimivien ja aktiivisten seurojen ja yhdistysten määrä on suuri. Vuoden 2021 aikana otettiin käyttöön uusia liikuntatiloja ja virkistyspaikkoja. Uusina liikuntatiloina valmistuivat Taanilan yhtenäiskoulun ja Kaisaniemen koulun uudet liikuntasalit sekä liikuntapuiston kota. Lisäksi liikuntapuiston kunto- ja luontopolkuja kunnostettiin. Samalla on kuitenkin todettava, että remontti- ja investointilista on pitkä.

Liikuntapalveluiden riskienhallinnan keskeisimpinä kehittämiskohteina nähtiin henkilöstön jaksaminen, työkyvyn varmentaminen ja seuraaminen sekä sen ylläpito. Lisäksi riskejä aiheuttavat vanhat ja rajoittavat tilat. Kehittämistarpeita havaittiin myös liikuntaneuvontapalveluissa. Kaikkia asiakkaita ei pystytty palvelemaan, palvelu ja tarve eivät kaikkinsa kohtaa.

5.3 Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden lautakunta kokoontui vuoden 2021 aikana 13 kertaa. Uuden valtuustokauden alkaessa myös uusi lautakunta puheenjohtajistoineen aloitti työnsä. Kokonaisuudessaan tarkasteltuna asetetuissa raameissa pysyttiin sekä määrälliset ja laadulliset tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti.

Korona-pandemian jatkuessa vaikeana myös teknisille palveluille on aiheutunut ennalta arvaamattomia kustannuksia. Työhyvinvointi- ja koulutustoiminta on ollut vähäisempää, mutta yhteistyössä paikallisen oppilaitoksen kanssa on tarjottu digiosaajakoulutusta.

Tilapalveluiden osalta merkittävänä voidaan pitää siirtotilojen oleellista vähentymistä, johon suurelta osin vaikutti uusien koulujen valmistuminen. Siirtotilakustannukset tulevat siis merkittävästi vähentymään tällä valtuustokaudella, mikäli yllättäviä tarpeita ei tule esille.

Kuntatekniikan osalta uutta infraa rakennettiin muun muassa Kiviojan alueelle ja Taanilan koulun alueelle. Myös perusparannustöitä jatkettiin. Kaupungilla on edelleen korjausvelkaa katujen perusparantamiseen liittyen. Investointeja pohdittaessa myös korjausvelan kattamiseen on varauduttava.

Rakennuslautakunta kokoontui vuoden 2021 aikana yhdeksän kertaa.

Rakentaminen lisääntyi edelleen vuonna 2021. Rakennuslupia myönnettiin yhteensä 152 (9 enemmän kuin vuonna 2020). Toimenpidelupia myönnettiin 96 ja purkamislupia 6. Rakennusluvista 143 myönnettiin asuinrakennuksille. Lisäksi rakennuslupa myönnettiin logistiikkaterminaalille (4000 m²), toimistorakennukselle (1000 m²) sekä kahdelle teollisuushallille, padel-hallille sekä hoivakodille. Merkittävimmät ympäristöluvat annettiin kiviaineksen ottamiseen sekä biokaasun tuottamiseen tuotantoeläinten lannasta.

Rakennusvalvonnassa vapautui kaksi virkaa, jotka täytettiin myöhemmin vuoden aikana. Kahden viranhaltijan vajoaus aiheutti väliaikaisesti ruuhkaa palveluissa. Rakennusvalvonnan viranhaltijapalveluita myytiin Toholammin ja Alavieskan kunnille sekä ympäristönsuojelun viranhaltija palveluita Kannuksen ja Oulaisten kaupungeille sekä Merijärven kunnalle. Lisäksi niin kutsuttua ympäristönsuojelun säännöllistä valvontaa on myyty Kannuksen, Nivalan ja Oulaisten kaupungeille sekä Merijärven ja Sievin kunnille. Palveluiden myynti on lisännyt hallinnollista työtä, mutta sen on koettu vahvistaneen organisaation toimintakykyä ja mahdollistavan ympäristöpalveluiden toteuttamisen lähipalveluina myös tulevaisuudessa. Palveluiden myynnistä saadaan myös tuloja.

Rakennusvalvonnan arkistoa on digitoitu, mitä varten on palkattu määräaikainen työntekijä. Digitointipalvelua on lisäksi myyty Toholammin kunnalle. Rakennusluvut haetaan nykyään Lupapisteen kautta sähköisesti.

Ympäristöpalveluissa työskenteli viisi vakituista ja viisi määräaikaista työntekijää. Ympäristöpalveluiden taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet erinomaisesti. Sekä tulot että menot ylittivät talousarvion reilusti. Valtionavustusta saatiin Taanilan tulvasuojelualueen toteuttamiseen sekä vuonna 2021 käynnistyneeseen Pylväsojan valumavesien hallintahankkeeseen. Tulevaisuudessa ilmastonmuutos kasvattaa äärisäiden aiheuttamia riskejä. Ylivieskassa on varauduttu lisääntyviin sateisiin ja tulvasuojeluun. Sen sijaan esimerkiksi pitkien hellejaksojen aiheuttamia haasteita rakennussuunnittelulle ei ole toistaiseksi järjestelmällisesti huomioitu.

Puhdistuspalvelut ylläpitävät kiinteistöjen arvoa ja kuntoa ja vastaavat osaltaan, että tilat ovat käyttäjille terveelliset ja turvalliset. Siivottavia kohteita ovat koulut, päiväkodit, virastot, pelastuslaitos ja peruspalvelukuntayhtymä Kallion käyttämät tilat, kuten terveyskeskus ja palvelutalot. Korona toi puhdistuspalveluille omat haasteensa. Virastoissa ja kouluissa siirryttiin niin kutsutun tehostetun siivoamisen aikaan. Tämä lisäsi henkilökunnan työtaakkaa, mutta samaan aikaan koulutyö oli osittain siirtynyt alueellamme etäopiskelun piiriin. Väistötiloista päästiin, kun uudet Taanilan ja Kaisaniemen koulut valmistuivat. Näiden koulujen siivous ei kuulu kaupungin vastuulle, vaan siivous sisältyy vuokraan. Väistötilojen olennainen vähentyminen pienensi työmäärää.

Ruokapalvelut tuottavat laadukkaita, ravitsemuksellisesti täysipainoisia aterioita muun muassa kouluille, päiväkodeille, palvelutaloille, terveyskeskukselle, kotipalvelulle ja työpaikkaruokailuun. Keväällä 2021 ruokapalvelu toimitti vielä etäopiskelijoille aterioita kotiin. Kaikkinensa ruokapalvelut tuottivat vuoden aikana 1 248 231 ateriana. Yhden aterian keskihinta oli 2,76€.

Kalajoen maastopalo aiheutti puhdistus- ja ruokapalveluille lisätyötä. Majoitusta oli järjestettynä Törmälän leirikeskukseen, jonka puhtaanapidosta ja ruokapalvelusta he huolehtivat. Koronapandemia aiheutti edelleen lisätyötä. Myös koulutetun työvoiman saamisessa on ollut haasteita.

Vuoden 2021 aikana aloitettiin hyvinvointialueeseen liittyvät valmistelut ja selvitykset. Teknisten palveluiden osalta nähtiin riskienarvioinnissa kehittämistarpeita useissa osa-alueissa, joiden vaikuttavuus olisi toteutuessaan suurta. Myös riskien todennäköisyys toteutua oli arviolta suuri. Toimenpiteet riskien vähentämiseksi on asetettu ja niiden säännöllinen seuranta riskien välttämiseksi on tarkastuslautakunnan mielestä tarpeellista. Riskienhallinnan osalta koko toimialan riskit on arvioitu samalla lomakkeella. Suurimpina riskitekijöinä on kuvattu sijaisjärjestelyt, henkilöstömuutokset, rekrytoinnit, osaamisen ylläpito, perehdytys, epidemiat ja työhyvinvointi.

Kaupungilla on edelleen korjausvelkaa muun muassa katujen perusparantamiseen liittyen. Investointeja pohdittaessa myös korjausvelan kattamiseen on varauduttava.

5.4 Hallintopalvelut

Kaupunginhallinnossa kehittämistyö jatkui myös vuonna 2021. Vuoden 2021 alusta lähtien siirryttiin sähköiseen asiakirjahallintaan ja arkistointiin. Merkittäviä organisaatiomuutoksiakin tehtiin, kun hyvinvoinnin toimiala aloitti toimintansa ja elinkeinopalvelut siirrettiin kaupungin omaksi toiminnaksi. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje valmistui ja otettiin käyttöön kaupungin toimialueilla. Kaupunkistrategialle asetettuja tavoitteita ja tuotavuusohjelmaa seurattiin säännöllisesti.

Tulevaisuudessa suurten ikäluokkien eläköityminen ja muuttoliike suuriin kaupunkeihin aiheuttavat uusia haasteita sekä kaupungin että yritysten rekrytoinnille. Osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi on syytä aktiivisemmin tuoda esiin Ylivieskan myönteisiä puolia työ- ja asuinpaikkana. Myös Ylivieskan kaupungin maineeseen työnantajana tulee kiinnittää erityistä huomiota. Yhteistyötä tulee tehdä alueen oppilaitosten kanssa. Ammattikorkeakoulu Centria on tällä alueella avainasemassa. Koronapandemia vakiinnutti etä-

työn normaaliksi käytännöksi. Ylivieskassa tulee huolehtia etätömahdollisuuksista, esimerkiksi riittävästä tietoliikenneyhteyksistä.

Ylivieskan kaupunki on jo usean vuoden aikana joutunut tekemään kipeitäkin toimenpiteitä talouden tervehdyttämiseksi esimerkiksi

henkilöstön osalta. Talouden tasapainottaminen, muuttuva toimintakenttä, pandemian aiheuttamat haasteet sekä toiminta- ja organisaatiomuutokset ovat yhdessä heikentäneet henkilöstön jaksamista lähes kaikissa hallintokunnissa.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje valmistui ja otettiin käyttöön kaupungin toimialueilla.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota johdon, hallintokuntien ja henkilöstön välisen yhteistyön sujuvuuteen ja toiminnan tarkoituksenmukaisuuteen. Tarkastuslautakunta näkee tarpeellisena kiinnittää huomiota myös rekrytointihaasteisiin, jotka näkyvät kunta-alalla yleisesti. Lisäksi henkilöstöresursseihin, työkuormituksen tasaiseen jakautumiseen ja jaksamisen tukeen olisi jatkossa tarpeen kiinnittää erityistä huomiota.

5.4.1 Henkilöstökehitys ja -menot

Tilinpäätös 2021 antaa kattavan kuvan henkilöstökehityksestä ja sen menoista. Henkilöstön määrää kuvataan vuoden 2020 jälkeen palvelussuhteiden määrällä. Vuonna 2021 palvelussuhteiden määrä oli 1164, kun ne vuonna 2020 olivat 1401. Henkilöinä lasketuna luvut olivat 2021 vuoden lopussa 1153, kun 2020 määrä oli 1118.

Henkilöstön vaihtuvuus, erityisesti johtavassa/esimiesasemassa olevien viranhaltijoiden osalta, on jatkunut vuoden 2021 aikana. Myös virkanimikemuutoksia on ollut useita. Uusi hyvinvointijohtaja aloitti virassaan elokuussa. Henkilöstökulut jäivät 2,3 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvion. Edellisvuoteen verrattuna henkilöstömenot kasvoivat kuitenkin 4,5 miljoonalla eurolla. Tähän oli syynä se, että vuonna 2020 tehtiin tuottavuusohjelman mukaisia säästötoimia, kuten henkilöstön lomautus, joita ei vuonna 2021 tehty.

Henkilöstökulut olivat vuonna 2021 yhteensä 53 631 104, 58 euroa, kun ne vuonna 2020 olivat 49 183 676,13 euroa.

5.4.2 Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolot kokonaisuutena vähenivät vuoteen 2020 verrattuna. Hallinto- ja sivistyspalveluissa sairauspoissaolot lisääntyivät kuitenkin huomattavasti edellisvuoteen verrattuna. Sen sijaan puhdistus- ja ruokapalveluissa sekä varhaiskasvatuspalveluissa sairauspoissaolot vähenivät. On kuitenkin huomioitava, että esimerkiksi hallintopalveluissa henkilöstömäärä on huomattavasti pienempi kuin puhdistus- ja ruokapalveluissa, josta syystä sairauspoissaoloprosentti nousee herkemmin. Huomioitavaa on myös, että pidemmät sairauspoissaolot nostavat sairauspoissaoloprosenttia merkittävästi.

Henkilöstön jaksamista tuettiin myöntämällä muun muassa työhyvinvointia tukeva ePassin 150 € korotus vuodelle 2021 koronapandemiasta aiheutuneen työ- ja henkisen kuormituksen vähentämiseksi.

5.4.3 Työllisyyden hoito

Alueemme yhteinen työllisyyden kuntakokeilu on aloittanut Ylivieskassa, Alavieskassa, Kallajoella, Oulaisissa ja Merijärvellä maaliskuun alussa. Kuntakokeilussa työnhakijoiden työllistymistä vahvistetaan yhdistämällä valtion ja kuntien resursseja, osaamista ja palveluja. Kuntakokeilun aikana oma kunta auttaa asiakkaita työllisyyteen ja työllisyyspalveluihin liittyvissä asioissa TE-toimiston sijaan.

Kokeilujen asiakkaaksi ovat siirtyneet Kelan peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saavat työnhakijat, maahanmuuttajat ja vieraskieliset työnhakijat sekä alle 30-vuotiaat työnhakijat. Ylivieskan kuntakokeilun toimitilat sijaitsevat Origossa, Vierimaantie 3:ssa. Tiloissa työskentelee yhteistyössä neljä TE-asiiantuntijaa, PPKY Kallion sosiaalioh-

jaaja, psykiatrinen sairaanhoitaja, kaupungin Kohtaa!-hankkeen työntekijät sekä kuntakokeilupäällikkö. Ylivieskan toimipaikka palvelee myös Alavieskan asiakkaita.

Ylivieskan työttömyysaste oli vuoden 2021 lopussa 10,3 %. Työttömyysaste laski edellisestä vuodesta, mutta tarkastuslautakuntaa huolehtaa erityisesti pitkäaikaistyöttömien tilanne. Tilinpäätöksen mukaan työllisyyspalveluissa olevien määrä on laskenut olennaisesti ja sen myötä työmarkkinatuen kuntaosuus on noussut lähes 1,2 miljoonaan euroon. Työllisyyden kuntakokeilulla ei ole saavutettu vuoden 2021 aikana sille asetettuja tavoitteita. Uuden organisaation käynnistämiseen ja henkilöstön rekrytointiin ja perehdytykseen on kulunut suunniteltua enemmän aikaa. Myös asiakkaiden ohjautuvuus palveluihin on ollut heikkoa.

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Asiakkaat	160	109	90	37
- nuoret alle 25 -vuotiaat	30	19	12	8
Työllistämistoimenpiteissä	160	107	85	50
- nuoret alle 25 -vuotiaat	21	15	12	13
Palkkatukityöllistetyt	36	31	12	10
- nuoret alle 25 -vuotiaat	1	0	1	
Muihin palveluihin ohjatut		55	20	4
Lisäpalkkatuki	4	0	1	
Nuorten kesätyöllistäminen	52	50	0	
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	1 100 556	967 959	1 041 329	1 166 939
Avustukset kaupungin ulkopuolisiin työllistämishankkeisiin, €	820	2820	16950	

Tarkastuslautakunta on erittäin huolissaan pitkäaikaistyöttömyyden laajuudesta ja toimenpiteiden riittävydestä. Työllisyyden kuntakokeilun alku ei ole ollut odotusten mukaista.

5.4.4 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kaupunginvaltuusto hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 21.6.2021. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet koskevat myös Ylivieskan kaupunkikonsernia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on toteuttaa kaupunkistrategiaa sekä vahvistaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa kaupunkikonsernissa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ei ole erillinen toimenpidekokonaisuus vaan osa kaikkia kaupunkikonsernin toimintoja, prosesseja ja projekteja. Ylivieskan kaupunki hyväksyi konserniohjeen 13.5.2019, ja se löytyy kaupungin verkkosivuilta.

Ylivieskan kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Ulkoista valvontaa suorittavat myös valtion viranomaiset ja kuntalaiset, joilla on julkisuusperiaatteen mukainen valvontamahdollisuus. Kuntalaiset voivat myös muutoksenhakujärjestelmän avulla valvoa kaupungin toimintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi tehdään vuosittain ja arvioinnin tulokset sekä keskeiset kehittämiskohteet esitetään toimintakertomuksessa. Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla johto pyrkii varmistamaan toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden sekä sen, että tavoitteet saavutetaan.

Sisäisen valvonnan osatekijöitä voidaan jaotella:

1. Päätöksentekoprosessin sisäinen valvonta
2. Henkilöstöasioiden sisäinen valvonta
3. Taloussuunnittelun sisäinen valvonta
4. Kirjanpidon ja maksuliikenteen sisäinen valvonta
5. Talousraportointi
6. Omaisuuden hallinnoinnin sisäinen valvonta
7. Tietohallinnon ja tietoturvan sisäinen valvonta
8. Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen sekä
9. Sopimushallinta
10. Hankkeiden (projektien) hallinnointi

Riskienhallinta on osa kaupungin sisäistä valvontaa. Riskienhallinnan tulee läpäistä koko kaupungin johtaminen ja kaikki toiminnot siten, että se otetaan huomioon strategisessa, toiminnallisessa ja taloudellisessa päätöksenteossa. Ylivieskan kaupunkikonsernin riskit jaotellaan neljään riskialueeseen, jotka ovat strategiset, rahoitus-, toiminnalliset sekä vahinkoriskit.

Riskejä voidaan luokitella niiden luonteen perusteella seuraavasti:

1. Strategiset riskit esim.

- Strategisten tavoitteiden toteutumista
- Uhkaavat riskit: väestönmuutos,
- Työpaikkojen merkittävä muutos
- Elinkeinoelämän rakennemuutokset
- Palvelujen järjestämistapoihin liittyvät riskit
- Lainsäädäntömuutokset
- Poikkeustilanteet ja kriisit

2. Taloudelliset riskit esim.

- Verotulojen ja valtionosuuksien muutokset
- Rahoitus- ja korkoriskit
- Investointiriskit
- Takaus- ja vakuusriskit
- Talousarvion tasapainoisuus

3. Toiminnalliset riskit esim.

- Infran toimivuuteen (vesi, lämpö, sähkö, tilat) liittyvät riskit
- Tietojärjestelmiin liittyvät riskit
- Tenkilööriskit (työturvallisuus, osaaminen, varahenkilöt)
- Hankintojen riskit
- Sopimus- ja vastuuriskit
- Lainvastainen toiminta

4. Vahinkoriskit esim.

- Omaisuuden turvaaminen
- Työturvallisuus
- Kuntalaisiin kohdistuvat riskit
- Toiminnan keskeytys
- Oikeudelliset tai viranomaisen toimenpiteet

Toimialat ajantasaistavat riskiarviot lomakkeen mukaisesti kerran vuodessa ja raportoivat siitä helmikuun loppuun mennessä talousjohtajalle, jotta riskienhallinnan järjestämisestä voidaan antaa tarvittava selvitys toimintakertomuksessa.

Toimintakertomuksesta 2021 ilmenee hyvin keskeisimmät ja merkittävimmät riskit sekä niiden kehittämisalueet. Riskien arviointi vuosittain antaa selkeämmän kuvan eri toimialoja koskevista riskeistä, jota tarkastuslautakunta pitää merkittävänä osana kaupungin johtamista ja tuloksellista toimintaa.

5.5 Konserniin kuuluvien yhteisöjen toiminta

5.5.1 Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toiminta

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion perustetun on tuottaa neljän kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Ylivieska on omistajista suurin ja omistaa 41,72 %. Vuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat Kallion palvelustrategiaan. Keskeisin palvelutuotannon kehittämiskohta oli edelleen, että ihmiset pärjäävät omassa arjessaan. Koronapandemia vaikutti Kallion toimintaan ja talouteen. Varautuminen aiheutti nopeitakin toiminnan muutoksia ja asetettuja tavoitteita ei kaikilta osin saavutettu.

Lisäksi vuoden 2021 kärkihankkeina oli kehittää asiakaslähtöisiä ja vaikuttavia palvelupolkuja ja palvelukokonaisuuksia. Paljon pal-

veluita käyttävien asiakkaiden palvelupolkuja kehitettiin joustavimmiksi kokonaisuuksiksi. Henkilöstössä varsinkin korona-aikana sijaiten saatavuudessa on ollut haasteita.

Osa erikoissairaanhoidon palveluista järjestetään Kallion omana toimintana, mutta suurin osa toteutetaan ostopalveluina. Ostetun erikoissairaanhoidon osalta vuosi 2021 on ollut haastava. Etenkin kalliiden hoitotapahtumien osuus nousi edellisvuodesta. Näin ollen Ylivieskan osalta kalliiden hoitojen tasausjärjestelmän kautta palautuneet tasausmaksut ovat olleet poikkeuksellisen suuria.

Nuorten haasteet ja perheiden pahoinvointi ovat kärjistyneet koronapandemian aikana. Kuitenkin psykososiaalisten palveluiden, esimerkiksi päihde- ja mielenterveyspalveluiden ryhmätoimintojen, saatavuus ja käyttö vähenivät. Todennäköisesti hoitovelkaa joudutaan jatkossa kuromaan umpeen.

Tarkastuslautakuntaa huolettaa erityisesti piilevän hoitovelan haasteet tulevaisuudessa.

5.5.2 Elinkeinopalvelut

Ylivieskan kaupungin elinkeinopalvelut ovat olleet käymistilassa pidemmän aikaa eri syistä johtuen. Ylivieskan valtuuston tahto on ollut elinkeinopalvelujen siirtäminen kaupungin omaan organisaatioon ja YTEK Oy:n keskittyminen kiinteistöjen hallintaan. Valtuuston tahto on toteutunut.

Valtuusto teki periaatepäätöksen siirrosta 7.9.2020 ja tarkemmasta organisoitumis-

ta 15.3.2021. Uusi järjestely aloitti 1.6.2021. Myös YTEK Oy:n ollut hanketoiminta siirtyi samalla kaupungin organisaatioon. Kaupungin uuden elinkeinopäällikön rekrytointi aloitettiin 12.4.2021. Se kuitenkin keskeytettiin (14.6.2021) ja tehtävän hoito tilapäisesti organisoitiin oto-perusteisesti. Syynä oli riittävän pätevyyden omaavien hakeneiden henkilöiden joko vetäytyminen tai kieltäytyminen kesken haun ja myös odotettavissa olevasta hyvinvointialueuudistuksesta ja TE palvelujen osittaisesta siirrosta kunnille.

Tässä vaiheessa kaupunki otti aikalisän ja hallituksen päätöksen mukaan elinkeinopäällikön virka muutettiin myöhemmin elinvoimajohtajan viraksi (KH 14.2.2022) ja toteutunee uudella valtuustokaudella. Tarkastuslautakunta painottaa viran täyttämisen tärkeyttä, se vaikuttaa koko elinvoiman, vetovoiman kuten pitovoimankin lisäksi ulkoiseen kuvaan Ylivieskan kaupungista, positiiviseen imagoon.

Ylivieskan on kuntien välisessä haluttavuusvertailussa menestynyt muihin alueen kuntiin nähden hyvin.

Kaupunki määritteli painopistealueet elinkeinopolitiikassa ja tarkastelukauden aikana sitä on pyritty noudattamaan.

Ylivieska hyväksyi WasaGroup Oy:n kanssa Taanilan alueen kehittämissopimuksen helmikuussa 2021. Sen toteutuminen ja tulokset nähdään tulevaisuudessa. Covid-19 pandemia haittasi merkittävästi tätäkin kehittämistyötä. Edellinen kuten myös Recion Oy:n alueen yrityspuistohanke ovat osa kehittämistyötä, jonka merkittävimmät tulokset nähtäneen vasta tulevaisuudessa. 1000 uuden työpaikan luominen yrityspalvelujen avustuksella on kova tavoite, muttei mahdoton.

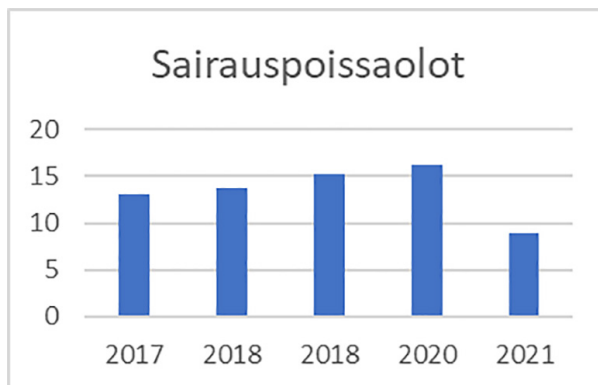
Yksi Ylivieskan menestyksen mittari on saavutettavuus, siinä muun muassa junayhteydet näyttelevät merkittävää osaa. Kaupungin tavoite, että pääradan (Helsinki-Oulu) kaikki Ylivieskan ohi menevät matkustajajunat myös pysähtyvät Ylivieskassa, on toteutunut.

Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy:n järjestyksessä kaupunki myi ns. Premecin kiinteistön vuonna 2020 kirjatulla kauppakirjalla toimivan johdon perustamalle yhtiölle, mutta sen myyntivoitto tuloutettiin tilivuoden 2021 aikana. Muissa tytäryhtiöissä ei ollut hallinnollisia muutoksia. Edellä mainittu muutos perustui valtuuston tahtoon ja toteutettiin sen päätöksen perusteella.

5.5.3 Jokilaaksojen pelastuslaitos

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen toimintaa on tarkasteluvuonna leimanneet useat poikkeuksellisen merkittävät seikat. Covid-19 pandemia aiheutti pelastuslaitoksella erityistoimia, jotta pelastustoimen ja ensihoidon toimintakyky pystyttiin säilyttämään niin, ettei henkilökunta altistuisi laajasti koronavirukselle.

Sairauspoissaolot ovat olleet laitoksen yksi ongelma. Vuonna 2021 luvut ovat merkittävästi parantuneet.

Pelastuslaitos on edelleen ollut voimakkaasti tarkastusvuonna mukana yhtenä uuteen hyvinvointialueeseen liitettävänä organisaationa. Se on vienyt varsinkin laitoksen johdon työajasta merkittävän osan sen osallistuessa uuden alueellisen laitoksen suunnitteluun. Lisäksi pelastuslaitokselta siirtyi ensihoito sairaanhoitopiirille 1.1.2022, minkä valmistelu tapahtui vuoden 2021 aikana.

Toinen merkittävä asia on ollut kysymys sopimuspalokunnista ja niiden asemasta sekä varallaolon laitokselle tuomasta merkittävästä taloudellisesta uhasta. Varallaolo loppui Oulaisten paloasema lukuun ottamatta 1.11.2021. Toimintavarmuuden turvaamiseksi johtokunta teki henkilöstöratkaisuja eri vaihtoehtojen välillä. Siinä Ylivieskan kaupunki isäntäorganisaationa käytti otto-oikeuttaan perustuen kasvavien kustannusten hallintaan. Asiassa loppujen lopuksi päädyttiin eräänlaiseen välimalliin, jolla voitaneen selvittää hyvinvointialueen aloittamiseen saakka. Mainittakoon, että Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksella on varallaolojärjestelmästä luovuttu jo aikaisemmin. Vaikka laitos liitetään 1.1.2023 hyvinvointialueeseen, vastaa Jokilaaksojen pelastuslaitos ja isäntäkuntana Ylivieska kaikista ennen liittämistä mahdollisesti aiheutuneista ja myöhemmin maksettaviksi tulevista lisäkuluista.

Kolmas merkittävä oli Jokilaaksojen pelastuslaitoksen alueella Kalajoen Raution kylässä 26.7.2021 syttynyt metsäpalo. Palo laajeni erääksi kaiken aikojen suurimmaksi maastopaloksi koko Suomessa ja sen sammuttaminen oli pienehkölle pelastuslaitokselle valtava ponnistus. Varsinkin 28.7. voimakkaan tuulen takia muodostunut tulimyrsky oli lähellä levitä todelliseksi katastrofiksi. Se kuitenkin pystyttiin taltuttamaan onnistuneesti. Kaiken kaikkiaan metsää paloi 227 hehtaaria ja sen sammuttamiseen osallistui yhteensä jopa 1500 sammutushenkilöä ympäri Suomea. Myös Ylivieskan kaupungin oman organisaation avustava toiminta oli monitahoista varsi-

naista sammutustoimintaa palvelevaa kuten majoitusta, ruoka-, välinehuoltoa ja muuta ylläpitoon liittyvää. Unohtaa ei saa myöskään alueen vapaaehtoisorganisaatioita.

Kustannukset nousivat ja vaikka siihen saatiin valtion apua tuli pelastuslaitokselle katettavaksi noin 700 000 euron lisäkulut. Kokonaisuudessaan toiminta oli onnistunut ja Jokilaaksojen pelastuslaitos sai tunnustusta toiminnastaan. Erityisesti julkisuuteen näytettyä hyvin hoidettu kriisitiedottaminen. Myös palokuntahenki tuntui elävän, sillä tehtyihin avunpyyntöihin muissa palokunnissa vastattiin empimättä kautta maan. Saatuja oppeja käytetään valtakunnallisesti koulutuksessa ja opetuksessa vastaavien tapahtumien varautumisessa.

5.5.4 Jätelautakunta

Jokilaaksojen jätelautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä jätelain mukaisesti. Jätelautakuntaan kuuluu 16 kunnan valitut jäsenet, jotka asettivat jätelautakunnan toiminnan keskeiset tavoitteet. Ylivieska

toimii isäntäkuntana ja jätelautakunnan puheenjohtaja tulee aina Ylivieskasta. Uuden valtuuston aloittaessa toimintansa myös jätelautakunnan puheenjohtajuus vaihtui.

Käytännön työn joustavoittamiseksi jätelautakunta päätti siirtää syksyllä 2021 viranhaltijalle hyväksymisoikeudet jätehuoltomääräyksistä poikkeamisista, jätelaskumuistutuksista sekä ilmoituksista päättämistä ja jätemaksujen maksuunpanoluetteloiden sekä perintäluetteloiden hyväksymisestä.

Uudistunut jätelaki astui voimaan 19.7.2021. Jätelain uudistuksen taustalla on EU:ssa vuonna 2018 hyväksytty jättesäädöspaketti ja sen toimeenpano Suomessa. Jätelain uudistus tapahtui noin vuosi myöhemmin kuin EU:n direktiivit sitä edellyttivät. Jättesäädöspaketin keskeisinä tavoitteina on vähentää jätteen määrää ja lisätä uudelleenkäyttöä sekä kiertäystä. Laki edellyttää muun muassa erilliskeräyksiä, mitkä tulevat näkymään jätetaksoissa.

6. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

6.1 Tilikauden 2021 toteutuminen

Ylivieskan kaupungin toimintatuotot ovat tilikaudella 2021 kokonaisuudessaan 58,5 miljoonaa euroa. Toimintatuottojen kertymä on 4,5 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisellä vuonna. Kokonaistoimintakulut ovat yhteensä 157,9 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen on 10,3 miljoonaa euroa. Palvelujen ostoihin, 71,4 miljoonaa euroa, on käytetty 3,8 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisellä vuonna. Toimintakate -99,0 miljoonaa euroa alittaa muutetun talousarvion miljoonalla eurolla. Toimintakatteen toteuma on näin ollen 99,0 % muutettuun talousarvioon nähden. Henkilöstökulut 53,6 miljoonaa euroa alittaa muutetun talousarvion 2,3 miljoonaa euroa.

Verotulot ovat 62,8 miljoonaa euroa. Verotulojen toteuma on 100,8 % muutettuun talous-

arvioon nähden. Verotulot on kasvaneet 5,3 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen nähden. Valtionosuuksia on kertynyt 46,0 miljoonaa euroa ja toteuma on 103,3 % muutettuun talousarvioon nähden. Valtionosuudet ovat 1,5 miljoonaa euroa pienemmät kuin edellisellä vuonna.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää juoksevien menojen jälkeen käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate on suurempi kuin poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on alijäämäinen, investointeja rahoitetaan velkarahoituksella tai realisoimalla omaisuutta. Ylivieskan kaupungin vuosikate vuonna 2021 on 9,3 miljoonaa euroa positiivinen, mikä on 2,2 miljoonaa euroa suurempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 2,8 miljoonaa euroa suurem-

pi kuin muutettu talousarvio. Poistot ovat 5,5 miljoonaa euroa, joten vuosikate on 168,5 % poistoihin nähden.

Tilikauden tulos on 3,8 miljoonaa euroa, mikä on 2,3 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota suurempi ja 3,0 miljoonaa euroa muutettua talousarviota suurempi. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu 4,2 miljoonaa euroa.

6.2 Tuottavuusohjelma ja talouden tasapainottaminen

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kuntalain 118 §:ssä säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä eli niin sanotusta kriisikuntamenettelystä. Menettely voidaan käynnistää yksistään taseeseen kertyneen alijäämän perusteella. Ylivieskan taseessa 31.12.2021 on alijäämää noin 1,0 m€, joka tulee kattaa vuoden 2023 loppuun mennessä.

Talousarvio vuodelle 2022 on laadittu 1,9 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi.

Tuottavuusohjelman 2023 toteutumista on arvioitu säännöllisesti. Yhtenä talouden tasapainottamiskeinona valtuusto korotti tuloveroprosenttia 1 %-yksiköllä 23 %:iin vuodelle 2021. Tuottavuusohjelmaan asetetut tavoitteet ovat toteutuneet osin. Muun muassa toimitilojen käyttöä tehostettiin, toimistopalvelut yhdistettiin yhteen yksikköön ja kehitettiin sähköisiä palveluja.

6.3 Hankinnat ja investoinnit

Vuonna 2021 Kaisaniemen koulun (5,3 milj. euroa) ja Taanilan koulun (5,7 milj. euroa) rakentamiset olivat edelleen suurimpia investointeja. Kaisaniemen koulun määräraha 6,2 miljoonaa euroa alittui 0,6 miljoonaa euroa, ja tuloja hankkeelle tuli 0,3 miljoonaa euroa. Taanilan koulun määräraha 6,7 miljoonaa euroa alittui 0,8 miljoonaa euroa, ja tuloja hankkeelle tuli 0,2 miljoonaa euroa. Rakenusurakat käynnistyivät keväällä 2019 ja valmistuivat syksyllä 2021.

Kokonaisinvestoinnit nettona olivat 15,2 miljoonaa euroa, mikä on 7,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2020. Investointime-

not alittivat muutetun talousarvion 1,3 miljoonaa euroa. Investointitulot alittivat muutetun talousarvion 0,7 miljoonaa euroa. Näin ollen investointien toteuma oli 96,0 % muutettuun talousarvioon nähden.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä kertoo riittääkö kaupungin tulorahoitus investointien kattamiseen vai jouduttiinko nostamaan lainaa tai käyttämään kertyneitä kassavaroja. Kaupungin toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta on -53,6 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna vastaava tunnuslukuluku oli -59,8 miljoonaa euroa. Tunnusluvun tulee olla pitkällä aikavälillä positiivinen, muussa tapauksessa kaupunki velkaantuu voimakkaasti. Ylivieskan kaupungin lainamäärä on noussut muutamassa vuodessa jyrkästi.

Ylivieskan kaupungin hankinnoissa käytetään pitkälti puitesopimuksia, erillishankinnat kilpailutetaan ja isoissa hankinnoissa ostetaan ulkopuolista osaamista. Edellä mainitut menettelyt vähentävät oleellisesti hankintoihin liittyviä taloudellisia ja oikeudellisia riskejä. Vakuutusten kilpailuttaminen tehdään Ylivieskassa tarvittaessa ja kilpailutuskriteerien määrittelyt on tehty. Kilpailutuksessa hyödynnetään meklaria. Toimialan sopimusriskit ovat verraten pienet. Hankintoja ja kilpailutusta seurataan säännöllisesti.

7. MUUT HAVAINNOT

7.1 Hankkeet

Tarkastuslautakunnan yhtenä painopisteenä vuodelle 2021 oli hanketoiminnan seuranta. Osa hanketoiminnasta on Ylivieskan kokonaan tai osittain hallinnoimaa tai joissa Ylivieska oli muutoin osallisena. Hankkeista annetaan tilannekatsaukset kaupunginhallitukselle. Hankkeiden määrä on suuri ja tiedon löytäminen niistä on äärimmäisen haastavaa. Tarkastuslautakunta on listannut tähän osan hankkeista, mitkä ovat olleet kohtuudella selvitettävissä.

Nuorisopalveluissa olivat vuonna 2021 käynnissä seuraavat hankkeet: Jelppiverkko yksilövalmennus, Jelppiverkko etsivä työ, Kerhotoiminta Säpinää sukkiin, European Solidarity Corps -vapaaehtoispalvelu sekä hankkeet, jotka loppuneet 2021 aikana: ESC solidaarisuusprojekti Yhessä ja Koulunuorisotyö Kuulu. Ylivieskassa käynnistettiin Khall 23.5.2021 §

12 päätöksellä ToPaKe-hanke, jossa toimistopalvelut organisoidaan yhteen työyksikköön. ToPaKe-hankkeen eli toimistopalveluiden kehittämisprojektin tavoitteena on tehostaa prosesseja, vastata tuleviin henkilöstömuutoksiin sekä kehittää osaamista ja työn laatua toimintatapoja uudistamalla. Hanke koski hallinto-, sivistys- ja teknisten palveluiden toimistohenkilöitä, yhteensä 21 henkilöä. Projektille oli saatu Työsuojelurahaston hankerahoitusta. Toimistopalveluiden yhdistyminen yhdeksi tiimiksi on toteutunut 1.1.2022 alkaen.

Hanke	Hankeaika	Budjetti			Hallinnoija/osatoteuttaja	rahoittaja
		Kokbudj	Ylivieska	Omarahaosuus		
Kohtaa!	1.9.2019 - 31.8.2022	487 114	487 114	83 573	Ylivieska	Ely
UmbrElla	1.12.2019 - 31.12.2022	252 000	23 000	0	Centria amk / Ylivieska	Ely
Battery Recycle - Akkupuisto	1.1.2020 - 30.4.2022	434 214	223 308	30 002	Ylivieska	P-P liitto
Nuorista tuotannollisa yrittäjiä i4.0:n aikakaudella	1.4.2020 - 31.3.2023	581 778	71 694	14 339	Centria amk / Ylivieska	Ely
Tahtotilasta tulokseen	2020 - 2021			1 950		
Valpas2	2020 - 2022			45 000		
Kevan rahoittama työhyvinvointihanke	2021			10 500		
Rohkia Tulevaisuus	1.1.2021 - 31.12.2021	19 978	19 978	0	Centria amk / Ylivieska	Ely / Rieska Leader
Työllisyyden kuntakokeilu	2021 - 2023			1 650 083		
BR Pilot Plan	1.4.2021 - 31.3.2022	184 355	157 743	15 000	Ylivieska	P-P liitto
Momentum	2021 - 2023			2 970		
Fiksu Ylivieska	2.8.2021 - 31.7.2022	100 000	100 000	0	Ylivieska	Ely
R4H2 - REACTions for Hydrogen	1.9.2021 - 31.8.2023	199 560	0	2 000	Raahen kaupunki	P-P liitto
DigiTyy - Digiturvallinen työkuultuuri ja -ympäristö	2022 - 2023	498 100		7 472		
SEUTUrekry - Kasainvälisten rekrytointien tukeminen ja yritysten rekryvalmiuksien kehittäminen	1.1.2022 - 30.6.2023	1 403 994	50 778	20 311	Yrityssalo Oy	E-P liitto Akke
Ketterää Osaamista	1.1.2022 - 30.6.2023	844 613	0		Koulutuskuntayhtymä Brahe	E-P liitto Akke

MyWay 2	-2021	Ytek rahoittaa
Mytty	-2021	Ytek rahoittaa
Centrian digitekniikanhanke	-2021	Ytek rahoittaa
Duunitie	-2022	Ytek rahoittaa
Oulu South goes global	-2022	Ytek rahoittaa
Maakunnallinen omistajanvaihdos	-2022	Ytek rahoittaa
Kansainvälistyvä Ylivieska	-2022	Ytek rahoittaa
Multikampus	-2020	Ytek rahoittaa
Akke	1.5. - 31.10.2021	Ytek rahoittaa (1.500,00 €)
SAAROB	1.5.2021 - 31.12.2022	Ytek rahoittaa (10.000,00 €)

Ylivieskan kaupungilla on siis useita hankkeita, joissa kaupunki on joko toteuttajana tai osallisena. Kaikkien hankkeiden tavoitteita, hyötyä ja tarkoituksenmukaisuutta on haasteellista arvioida, koska tietoa ei ole riittävästi tai riittävän helposti saatavilla. Kaupunginhallitus seuraa hankkeita tilannekatsausten keinoin.

Tarkastuslautakunta näkee tarpeellisena, että myös kaupunginvaltuustolla on ajantaisaista tietoa hankkeista.

8. TARKASTUSLAUTAKUNNAN KANNANOTTO TILINTARKASTAJAN HAVAINTOIHIN SEKÄ ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunnan mielestä kaupungin hallituksen esittämä toimintakertomus vuodelta 2021 kuvaa kaupungin toiminnallista ja taloudellista tilaa ja valtuuston asettamat taloudelliset sekä toiminnalliset tavoitteet ovat keskeisiltä osin toteutuneet.

Tilintarkastuskertomuksen mukaan kaupungin hallinto on toiminut laillisesti ja kirjanpito on hoidettu sitä koskevien säännösten mukaisesti. Tarkastuslautakunta kiittää toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhtiöiden henkilöstöä sekä luottamushenkilöitä hyvästä yhteistyöstä.

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin annetaan selvitykset tarkastuslautakunnalle lokakuun loppuun mennessä ja valtuustolle marraskuun loppuun mennessä.

9. ALLEKIRJOITUKSET

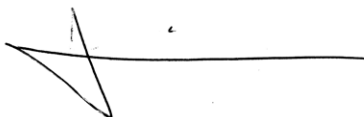
Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2021 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto saattaa arviointikertomuksen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

Ylivieskassa 24.5.2022

Ylivieskan kaupungin tarkastuslautakunta

Auli Mustikkamaa
puheenjohtaja

Tapio Hintsala
varapuheenjohtaja

Ulla Lehtikangas
jäsen

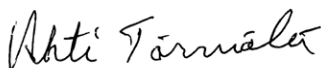
Juhani Nevala
jäsen

Aila Mustamo
jäsen

Katja Lassila
jäsen

Ahti Törmälä
jäsen

YLIVIESKA

kasvun ihmeitä